

รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดขอนแก่น*

SCOUT ACTIVITY MANAGEMENT MODEL TO PROMOTE CITIZENSHIP
OF SENIOR SCOUTS IN SCHOOL UNDER THE OFFICE OF EDUCATION
KHON KAEN PROVINCE

ธีรพันธ์ วิทยาบำรุง¹ และ จรูญ บุญธรรม²

Teerapan Wittayabamrung¹ and Charoon Boontham²

¹⁻²มหาวิทยาลัยพะเยา

¹⁻²Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author's Email: teerapantum@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 331 คน โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 3 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และ ขั้นที่ 2) การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 253 คน และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 78 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* Received 17 June 2024; Revised 16 July 2024; Accepted 23 August 2024

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ 2) กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และ 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

คำสำคัญ: การบริหาร, กิจกรรมลูกเสือ, ความเป็นพลเมือง, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

Abstract

The main objective of this research is to develop a management model for Boy Scout activities to promote Citizenship of Senior Boy Scouts In schools under the Khon Kaen Provincial Education Office Conducting research in 2 steps: Step 1) Component analysis By asking the opinions of 331 educational institution administrators and senior scout directors by analyzing the average values. Standard deviation and analysis Exploratory elements Study the guidelines for managing scout activities in 3 schools with excellent practices and interview 5 experts. Data were analyzed using content analysis and step 2) evaluating the feasibility and usefulness of the model. There were 2 5 3 educational institution administrators and 78 senior scout directors. Research tools included questionnaires, data were analyzed by averaging. and standard deviation

The research results found that

Scout activity management model to promote citizenship Senior Boy Scout In schools under the Khon Kaen Provincial Education Office, it consists of 3 components: 1) input factors for managing scout activities, 2) processes for managing senior scout activities, and 3) citizenship characteristics of senior scouts.

Keywords: Administration, scout activities, citizenship, senior scouts

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนสร้างสังคมและสร้างชาติเป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพมีความเป็นพลเมือง สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นสถานศึกษาทุกระดับ ทุกสังกัด และหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมจัดการ เรียนการศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ซึ่งสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบัน การดำเนินชีวิตตามกระแสเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความคาดหวังของผู้ปกครองทางด้านการศึกษาและสิ่งแวดล้อมหรือแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมต่างๆ อาจก่อให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนอย่างมาก ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุอย่างยั่งยืน แนวคิดหนึ่งที่มีการพัฒนาและขยายรูปแบบและวิธีการอย่างแพร่หลาย คือ การเสริมสร้างและพัฒนาทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งประเทศไทยได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของพลเมืองให้เท่าทันประเทศอื่นๆ

ปัจจุบันการจัดกิจกรรมลูกเสือในระบบโรงเรียนได้ถูกลดบทบาทลงมาก เนื่องจากโรงเรียน ส่วนใหญ่มุ่งเน้นเรื่องความรู้ ความจำ ความสามารถ และการแข่งขัน ทำให้การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือขาดจิตวิญญาณและเข้าไม่ถึงปรัชญาของลูกเสือทั้งที่ควรมีกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เช่น กิจกรรมลูกเสือที่สอนให้เด็กสามารถใช้ชีวิตในสถานการณ์ต่างๆ ด้วยตัวเองจึงทำให้เด็กคิดเองไม่เป็น ทำไม่เป็น รวมถึงไม่สามารถดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมที่มีภัยอันตรายต่างๆ ได้ จากผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแนวการพัฒนาลูกเสือในทุกพัฒนาการน้อยลง ทำให้การศึกษาทางกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ในระยะเวลา 20 ปี โดยมีความต้องการให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัด การศึกษาที่มีคุณภาพ

และมีประสิทธิภาพให้คนไทยเป็นพลเมืองดีมีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย เพื่อสร้างรูปแบบ การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นให้เหมาะสมสำหรับการลูกเสือไทย เพื่อเป็น เครื่องมือสำหรับส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ อีกทั้งปลูกฝังให้ ลูกเสือซึ่งเป็น เด็กและเยาวชนในวัยเรียนมีระเบียบวินัย คุณธรรม ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปลูกฝังพื้นฐานที่จะนำไปประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองที่ดี ต่อไปในอนาคตให้เพื่อให้เข้าใจรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รู้จักการปรับตัว และ ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีจิตสาธารณะช่วยเหลือผู้อื่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.1 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

2.2 เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อ ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองและแนวทางการบริหาร กิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร ทฤษฎีการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง เพื่อสังเคราะห์ให้ได้ภาพรวม และกรอบแนวคิดเบื้องต้น ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ตารางที่การสังเคราะห์ และวิเคราะห์เนื้อหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งใน และต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่ เป็นตำรา เอกสาร หรือเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นจากการใช้แบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 253 คน ผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่จำนวน 78 คน รวมทั้งสิ้น 331 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 จำนวน 331 คน ซึ่งตามความเห็น ของคอมเลย์, และลี (Comrey, & Lee, 1992 อ้างถึงใน ธีระดา ภิญโญ, 2555, น. 16) การวิเคราะห์ องค์ประกอบจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหาร สถานศึกษา และผู้กำกับ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อให้ได้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม คุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ(Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นมีลักษณะเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาเอกสารและ งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง กับองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

2. กำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามตามองค์ประกอบ คุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

3. ร่างข้อคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้ในข้อ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผลการหาค่าความเชื่อมั่น พบว่า ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เท่ากับ 1.00

6. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยปทุมธานี ในการทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ทางไปรษณีย์ โดยกำหนดเป้าหมายในการเก็บ จำนวน 300 ฉบับ กำหนดระยะเวลาในการตอบกลับ ภายใน 1 เดือน ถ้าไม่ได้รับข้อมูลจะดำเนินการติดต่อประสานทางโทรศัพท์เพื่อขอรับข้อมูล และ ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 65.3

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่และร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) เพื่อหาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

การสร้างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

การยกร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ ลูก เสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ที่สร้างขึ้น นำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการใช้ภาษา

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงร่างรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อ ส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำรูปแบบ การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และให้การ ฝึกอบรม วิชาผู้กำกับลูกเสือ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการเลือก แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย โครงร่างวิทยานิพนธ์ร่าง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของ รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม
2. จัดทำแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือ เพื่อ ส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ

จังหวัดขอนแก่น

3. เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา
4. นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงประเด็น

ในการสนทนากลุ่ม เพื่อนำไปใช้ในการสนทนากลุ่มครั้งต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางไปรษณีย์ พร้อมกับแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ร่างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นและแบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
3. ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแจ้งและยืนยันการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มอีกครั้งทางโทรศัพท์

4. การตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ผู้วิจัยได้นำเสนอความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัยขั้นตอน การดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยจากนั้น เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมการสนทนากลุ่มได้อภิปราย ชักถาม และให้ข้อเสนอแนะตลอดจนความคิดเห็นเพิ่มเติมในการวิจัยด้วย และระหว่างการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเทปการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นข้อมูลนำเสนอผลการวิจัย และประกอบการ อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม มาจัดกระทำกับข้อมูลและสรุปข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) อีกทั้งนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาหาฉันทามติ (Consensus) ถ้ากรณีการสนทนากลุ่มสามารถสรุปมติได้ ก็ถือว่าเป็นมติของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ถ้า ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ผู้วิจัยจะทำการรวบรวม ข้อมูลและส่งกลับไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำมา ปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการ

บริหารงานกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมือง ของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ซึ่งถ้าผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมแล้วไม่ ต้องส่งมา ตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 (ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 253 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 จำนวน 253 คน โดยใช้ตาราง เครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, n.d. อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหาร สถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น กับผู้บริหารสถานศึกษา ที่ไม่ใช่สถานศึกษาเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามในขั้นที่ 1.1

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้มาจากการปรับปรุงจากการสนทนากลุ่ม ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นใน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหาร เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ผ่านการปรับปรุง จาก การสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ มาจัดทำเป็นข้อคำถามแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

นำแบบประเมินไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งแบบประเมินพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 65.3

3. รวบรวมแบบประเมินเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารไปใช้ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการแปลความหมายของความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ในแต่ละด้าน โดยมี

เกณฑ์จะต้องมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบและแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น

1.1 ผลการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีการบริหารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นจากการสังเคราะห์เอกสารทฤษฎีการบริหารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น พบว่า องค์ประกอบของ การบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์เชิงระบบ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรม ลูกเสือในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น 2) กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

1.2 ผลการศึกษากการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น พบว่า คุณลักษณะความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

1.3 ผลการศึกษาแนวทางทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.3.1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ

1.3.2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) การรายงานผลงาน (Reporting)

1.3.3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นประกอบด้วยคุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและ เคารพสิทธิของผู้อื่น

1.4 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นจากการโรงเรียน ที่มีการปฏิบัติที่ประสบผลสำเร็จด้านลูกเสือ (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งสามารถสรุป องค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1.4.1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1.1) ผู้บริหาร 1.2) ผู้กำกับลูกเสือ 1.3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมือง 1.4) สื่อและเทคโนโลยี 1.5) ความร่วมมือ 1.6) งบประมาณ

1.4.2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3)

การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) ด้านการรายงานผลงาน (Reporting)

1.4.3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและ เคารพสิทธิของผู้อื่น

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation) และ 6) ด้านการรายงานผลงาน (Reporting)

องค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและ เคารพสิทธิของผู้อื่น

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ผลการประเมินความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น มีความเป็นไปได้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ บริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ไปใช้ พบว่า รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น มีความเป็น ประโยชน์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และองค์ประกอบที่ 3 คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ข้อค้นพบ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

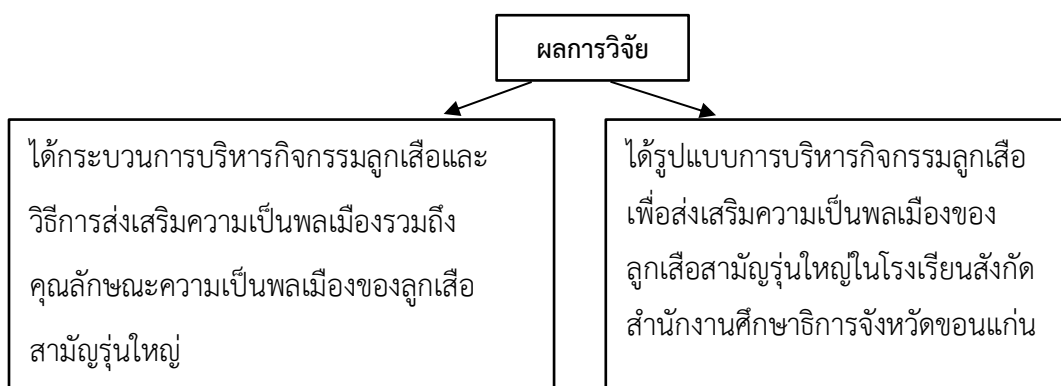
1. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น 2) กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ 3) คุณลักษณะความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมือง

ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามแนวทาง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองที่วางไว้ โดย มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบการจัด กิจกรรมลูกเสืออย่างชัดเจนตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน อีกทั้งผู้บริหารจะต้องสร้างความร่วมมือ จากผู้เกี่ยวข้องและจัดหาและจัดสรร งบประมาณเข้ามาสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีการจัดหา สื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการ บริหารและจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ในส่วน ของผู้กำกับและบุคลากรที่ เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือจะต้องมีการอบรมพัฒนาตนเองอย่าง สม่าเสมอและมีการ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาค และ ระดับประเทศเมื่อมีโอกาสและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนเอกชนจังหวัดระยอง ซึ่งมีปัจจัยประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ผู้บริหารที่มี การส่งเสริมให้ลูกเสือปฏิบัติตนตามแนวทางของลูกเสือ ครูผู้สอนที่มี การแต่งเครื่องแบบ ลูกเสืออย่าง ถูกต้องทุกครั้ง เพื่อเป็นแบบอย่างให้นักเรียน หลักสูตรที่ต้องเน้น ความสำคัญและ ปฏิบัติตามวิธีการ ของลูกเสืออย่างเคร่งครัด ผู้ปกครองที่ควรอนุญาตให้นักเรียน เข้าร่วม กิจกรรมลูกเสือนอกเวลาเรียน งบประมาณที่โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ ใน การจัดกิจกรรมลูกเสือ และสถานที่ต้องมี สถานที่ภายในโรงเรียนสำหรับจัดกิจกรรม ลูกเสือ อย่างเพียงพอ

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความเป็นไปได้และความเป็น ประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความ เป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น อย่างเป็นระบบตามหลักการพัฒนาแนวทางโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย และพัฒนา (Research and Development) โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎีการบริหารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านลูกเสือ (Best Practices) และการสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารและการจัดกิจกรรมลูกเสือ แล้วนำมาयर่างรูปแบบการบริหารกิจกรรม ลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แล้วนำมาทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นำผลการวิจัยมาปรับปรุงรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ แล้วนำไปประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ซึ่งปรากฏว่า ความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็น พลเมืองของลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับอำไพ นงค์เยาว์ (2560) ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้และ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่



ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่นในองค์ประกอบของการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์เชิงระบบ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือใน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร กิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรให้ความสำคัญปัจจัยนำเข้าในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ 1) ผู้บริหาร 2) ผู้กำกับลูกเสือ 3) แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง 4) สื่อและเทคโนโลยี 5) ความร่วมมือ 6) งบประมาณ

2. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรนำกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา (Data) 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Aim) 3) การวางแผนการปฏิบัติงาน (Plan) 4) การลงมือการปฏิบัติงาน (Practices) 5) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

(Evaluation) และ 6) การรายงานผลงาน (Reporting) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อส่งเสริม ความเป็นพลเมืองของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เพื่อให้ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีคุณลักษณะความเป็นพลเมือง ใน 7 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีคุณธรรม จริยธรรม 2) ความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน 3) การมีจิตสาธารณะ 4) การช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ 5) การใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง 6) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 7) การได้รับการยกย่องและเคารพสิทธิของผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยพัฒนากลยุทธ์การบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองของ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

2. ควรวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ดิจิทัล ของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น

เอกสารอ้างอิง

- ธีระดา ภิญโญ. (2555). เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: เพ็ญข้าหลวง พรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: บริษัท. สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: พรินท์กราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนเอกชนจังหวัดระยอง. ระยอง: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง.
- อำไพ นงค์เยาว์. (2560). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 10(1), 132 - 143.